

به نام خدا

رابطه بین سبک های عشق ورزی و احساس تنهایی با رضایت جنسی زوجین متعارض

مؤلف :

مریم غلامی زهان

انتشارات ارسطو

(سازمان چاپ و نشر ایران - ۱۴۰۳)

نسخه الکترونیکی این اثر در سایت سازمان چاپ و نشر ایران و اپلیکیشن کتاب رسان موجود می باشد

chaponashr.ir

سرشناسه : غلامی زهان، مریم، ۱۳۵۰
عنوان و نام پدیدآور : رابطه بین سبک های عشق ورزی و احساس تنهایی با رضایت جنسی زوجین متعارض / مولف مریم غلامی زهان.
مشخصات نشر : انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری : ۸۶ ص.
شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۴۰۸-۱۶۳-۶
وضعیت فهرست نویسی : فیبا
موضوع : سبک های عشق ورزی - احساس تنهایی - رضایت جنسی زوجین متعارض
رده بندی کنگره : PN۲۲۰۵
رده بندی دیویی : ۸۰۹/۲۶۰
شماره کتابشناسی ملی : ۹۴۹۳۸۷۳
اطلاعات رکورد کتابشناسی : فیبا

نام کتاب : رابطه بین سبک های عشق ورزی و احساس تنهایی با رضایت جنسی زوجین متعارض

مولف : مریم غلامی زهان

ناشر : انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)

صفحه آرای، تنظیم و طرح جلد: پروانه مهاجر

تیراژ : ۱۰۰۰ جلد

نوبت چاپ : اول - ۱۴۰۳

چاپ : زبرجد

قیمت : ۸۶۰۰۰ تومان

فروش نسخه الکترونیکی - کتاب رسان :

<https://chaponashr.ir/ketabresan>

شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۴۰۸-۱۶۳-۶

تلفن مرکز پخش : ۰۹۱۲۰۲۳۹۲۵۵

www.chaponashr.ir

فهرست مطالب

۵.....	فصل اول: کلیات.....
۵.....	مقدمه.....
۱۵.....	فصل دوم: مبانی نظری.....
۱۵.....	رضایت جنسی.....
۱۵.....	تعریف رضایت جنسی.....
۱۶.....	آثار رضایت جنسی.....
۱۸.....	اجزا رضایت جنسی.....
۱۸.....	تأثیر رضایت جنسی بر رضایت زناشویی.....
۲۱.....	تقسیم بندی رضایت جنسی زناشویی.....
۲۱.....	نظریه های مطرح شده در رضایت جنسی.....
۲۱.....	نظریه فروید.....
۲۳.....	نظریه یونگ.....
۲۴.....	نظریه آدلر.....
۲۵.....	نظریه فرانکل.....
۲۵.....	نظریه اریک فروم.....
۲۸.....	نظریه هورنای.....
۳۰.....	نظریه مزلو.....
۳۲.....	نظریه وجود نگری.....
۳۲.....	نظریه راجرز.....
۳۳.....	نظریه پرلز.....
۳۴.....	نظریه فمینیستی.....
۳۵.....	نظریه رشد شناختی.....

۳۶	مدل تبادل بین فردی از رضایتمندی جنسی
۳۷	مبانی نظری سبک های عشق ورزی
۳۷	تعریف عشق
۴۱	رویکردهی سبک های عشق ورزی
۴۱	رویکرد تلفیقی به عشق
۴۴	رویکرد رابین رابین به عشق
۴۷	رویکرد لی به عشق
۵۲	رویکرد استرنبرگ به عشق
۵۸	اشکال عشق
۶۰	احساس تنهایی
۶۰	تعریف احساس تنهایی
۶۳	تاریخچه مطالعات احساس تنهایی
۶۴	نظریات مربوط به احساس تنهایی
۶۷	نظریه های جدیدتر درباره احساس تنهایی
۷۰	اگزستانسیالیسم و احساس تنهایی
۷۲	مبنای اگزستانسیالیسم در احساس تنهایی:
۷۲	تفاوتهای تنها بودن و احساس تنهایی
۷۴	دلایل احساس تنهایی
۷۵	رویکرد ها نسبت به احساس تنهایی
۷۹	منابع و مآخذ

فصل اول

کلیات

مقدمه

ازدواج بعنوان مهم ترین و عالی ترین رسم اجتماعی برای دستیابی به نیازهای عاطفی افراد همواره مورد تایید بوده است. ازدواج رابطه ای انسانی، پیچیده، ظریف و پویا است که از ویژگیهای خاصی برخوردار است. دلایل اصلی ازدواج عمدتاً عشق و محبت، داشتن شریک و همراه در زندگی، ارضای نیازهای عاطفی و روانی و افزایش شادی و خشنودی است (طاوسی و چالمه، ۱۴۰۱).

خانواده با ازدواج و پیوند زن و مرد شکل می گیرد و در فرایند زمان مراحل گوناگونی را طی می کند. در واقع زوج، هسته اصلی و پایه گذار خانواده اند و مراحل رشد خانواده بر اساس این هسته اصلی بنا نهاده می شود. از دیدگاه درمانگران خانواده باید مشکلات زناشویی و خانوادگی در این چرخه بررسی شود، زیرا اولاً این مشکلات در نتیجه اختلال در پیشرفت طبیعی چرخه زندگی زناشویی و خانوادگی رخ می دهد و در ثانی هر یک از مراحل رشد خانواده مستلزم و همراه با تکالیف یا مسائلی است که تنها در صورت وجود رابطه ای صمیمی و رضایت بخش میان اعضای خانواده می توان آن را انجام داد یا حل کرد (تاف^۱ و همکاران، ۲۰۱۸). در جامعه ی معاصر، زوج ها مشکلات شدید و فراگیری را در هنگام برقراری و حفظ روابط صمیمانه و ارضای انتظارات و نیازهای یکدیگر تجربه می کنند. ایجاد و حفظ روابط صمیمانه و ارضای نیازهای عاطفی و روانی در جریان ازدواج یک مهارت و هنر است که علاوه بر سلامت روانی و تجارب سالم اولیه نیازمند داشتن نگرش های منطقی و کسب مهارت‌ها و انجام وظایف خاص است (لی و کو^۲، ۲۰۱۷).

عوامل متعددی در ایجاد سازگاری بین زن و شوهر دخیل هستند که پژوهشهای گوناگون به تأثیر عوامل درون فردی و برون فردی اشاره کرده اند. از جمله می توان به رضایت

¹ Tough et all

² Lee, Y. and Ko

جنسیدر زوجین اشاره کرد. رضایت جنسی عبارت است از قضاوت هر فرد راجع به رفتار جنسی خود که آن را لذت بخش تصور می کند. مسائل جنسی از لحاظ اهمیت در ردیف مسائل درجه اول یک زندگی زناشویی قرار دارند و سازگاری در روابط جنسی و تناسب و تعادل در مقدار تمایل جنسی در زن و مرد از مهمترین علل خوشبختی و موفقیت زندگی زناشویی است. فعالیت جنسی و رضایت حاصل از آن به عنوان یکی از اساسی ترین ابعاد زندگی انسان است (لیتزینگر^۱ و همکاران، ۲۰۱۹).

نارضایتی از رابطه ی جنسی، می تواند به مشکلات عمیق در روابط زوجین و ایجاد تنفر از همسر، دلخوری، حسادت، رقابت، حس انتقام گیری احساس تحقیر، احساس عدم اعتماد به نفس و نظایر آنها منجر شود. این مسایل توسط تنش ها و اختلافات، تقویت شده یا در قالب آنها تجلی و بروز می یابد و به تدریج شکاف بین همسران را عمیق تر می سازد (کریستوفر و اسپر^۲، ۲۰۲۰).

نیکولز^۳ (۲۰۰۵، به نقل از بخشایش و مرتضوی، ۱۳۸۸) تکالیفی را برای رسیدن به مرحله ی توافق در روابط زناشویی بیان می کند که یکی از آنها برقراری رابطه ی جنسی ارضا کننده برای هر دو طرف است. در واقع، ارضای درست غریزه ی جنسی یک نیاز طبیعی است که باید به آن پاسخ داده شود وگرنه ممکن است پیامدهای منفی همچون بیماریهای روانی و جسمی را به دنبال داشته باشد (بخشایش و مرتضوی، ۱۳۸۸).

رضایت جنسی تنها لذت جسمانی نیست و شامل کلیه احساسات باقی مانده پس از جنبه های مثبت و منفی ارتباط جنسی می شود (مکانیل^۴، ۲۰۰۶، به نقل از شریعتی و همکاران، ۱۳۹۸). بارینتوس^۵ (۲۰۱۶) معتقد است که از میزان رضایت جنسی زوجین می توان، به عنوان وسیله ی اندازه گیری تعاملات آنان استفاده نمود. بسیاری از مطالعات نشان

¹ Litzinger

²Christofer & Sprecher

³ Nichols

⁴Mkanyl

⁵ Barrientos

می دهد که زوج ها بالقوه و پنهانی تعارضاتی پیرامون مسایل جنسی دارند اما آن را بعنوان یک راز تلقی کرده و از بیان آن اجتناب می نمایند (به نقل از کروزر و آلدن^۱، ۲۰۱۵).

ازدواج بعنوان مهم ترین و عالی ترین رسم اجتماعی برای دستیابی به نیازهای عاطفی افراد همواره مورد تایید بوده است. ازدواج رابطه ای انسانی، پیچیده، ظریف و پویا است که از ویژگیهای خاصی برخوردار است. دلایل اصلی ازدواج عمدتاً عشق و محبت، داشتن شریک و همراه در زندگی، ارضای نیازهای عاطفی و روانی و افزایش شادی و خشنودی است (برنشتاین و برنشتاین، ۲۰۰۱؛ نوابی نژاد، ۱۳۸۴).

از مهمترین مسائلی که در زندگی زناشویی اهمیت بسیار زیادی دارد رضایت جنسی می باشد. از لحاظ لغوی رضایت جنسی به احساس خوشایند فرد از نوع رابطه جنسی اطلاق می شود. در واقع رضایت جنسی عبارت است از خشنودی از رابطه جنسی و پایداری این خشنودی تا رسیدن به اوج لذت جنسی یا همان ارگاسم و انزال (اسپنس ۲۰۱۰، نقل از ؛ به نقل از هنرپروران و همکاران، ۱۳۹۸).

نیکولز تکالیفی را برای رسیدن به مرحله توافق در روابط زناشویی بیان می کند که یکی از آن ها برقراری رابطه جنسی ارضا کننده برای هر دو طرف است. در واقع ارضای درست گزینه جنسی یک نیاز طبیعی است که باید به آن پاسخ داده شود و در غیر این صورت ممکن است پیامدهای منفی ای همچون بیماری های روانی و جسمی به همراه داشته باشد (نیکولز^۲، ۲۰۱۸). رضایت جنسی به عنوان یکی از نیازهای فیزیولوژیک موجب سلامت انسان است و در صورت عدم رضایت جنسی فشارهای زیاد جسمی و روانی ناشی از آن فرد را به بیراهه می کشاند، در سلامت او اختلال ایجاد کرده و توانمندی ها و خلاقیت او را تقلیل می دهد (شیرالی بناب، ۱۳۹۹).

گزینه جنسی به عنوان یکی از مهم ترین نیازهای انسان و در قاعده ی هرم سلسله نیازهای مزلو مطرح می شود که موجب بقای نسل و تولید مثل می گردد. همچنین یکی از عوامل زیربنایی تشکیل خانواده است و ارضای آن بسیار مهم و ضروری است. زیرا ارضای این

¹ Crozier & Alden

² Nichols

گریزه نه تنها با تأثیر مستقیم بر اعصاب و روان، انسان را به آرامش می‌رساند، بلکه دارای اثرات مفید شناخته‌شده‌ای بر جسم نیز می‌باشد (دادو و دبیری، ۱۳۹۸). همچنین کارشناسان ایرانی در سال‌های اخیر دریافته‌اند که ۵۰ تا ۶۰ درصد طلاق‌های صورت گرفته به علت مشکلات و اختلالات جنسی است. در این میان مفهومی به نام رضایت و یا خشنودی زناشویی مطرح می‌شود که عامل خوشبختی و سعادت‌مندی همسران و کاهش آن علت بسیاری از طلاق‌هاست و می‌توان گفت روابط جنسی سالم، کافی و لذت‌بخش از مهم‌ترین علل ایجاد سازگاری زناشویی و در پی آن سلامت روان و خوشبختی در زندگی زناشویی است (طاوسی و چالمه، ۱۴۰۱).

شاملو (۱۳۸۷) عقیده داشت که اگرچه زندگی سعادت‌مندان تنها تا اندازه‌ای به روابط لذت بخش جنسی بستگی دارد، ولی این روابط، مهم‌ترین علت خوشبختی یا عدم خوشبختی زندگی زناشویی است و اهمیت آن می‌تواند با تأثیر بر افکار و احساسات زوجین، به طور مستقیم یا غیر مستقیم روابط میان آن‌ها را در ابعاد وسیعی تحت تأثیر قرار دهد (به نقل از صلابانی و همکاران، ۱۳۹۹).

در راستای بررسی متغیرهای ذکر شده، دیگر متغیر مورد بررسی در این مطالعه، احساس تنهایی است. احساس تنهایی یک احساس غمگینی و ناراحتی توأم با گوشه‌گیری، تعریف شده است: احساس تنهایی، تنها شدن، بریدن یا جدا شدن از دیگران است که با احساس عدم اشتیاق برای برقراری ارتباط، تماس یا نزدیکی با دیگران همراه است. بر این اساس احساس تنهایی گذرگاهی برای هجوم آوردن احساسهای منفی دیگری است که اغلب افراد می‌کوشند به صورت هشیار و ناهشیار از آنها اجتناب کنند (عائلی و تاجیک اسماعیلی، ۱۴۰۱).

نتایج تحقیقات زیادی نشان از ارتباط میان احساس تنهایی با مولفه‌های زناشویی می‌باشد. از جمله نتایج تحقیقات پاک خصال و همکارانش (۱۳۹۹) نشان از کمبود رضایت زناشویی در نتیجه احساس تنهایی زیاد و استفاده زیاد از شبکه‌های اجتماعی مجازی و اینترنت در بین زوجین شهر تهران دارد. احساس تنهایی و عدم رضایت از زندگی زناشویی و پناه بردن به شبکه‌های مجازی منجر به کاهش ارتباطات همسران در خانواده و نهایتاً

تعارض های زناشویی شده است. همچنین طی تحقیقی شیرالی بناب (۱۳۹۹) نشان داد بین احساس تنهایی با گرایش به خیانت زناشویی رابطه مثبت و معناداری است. بوتزین^۱، باور^۲، کروکر^۳ و هال^۴ (۲۰۱۹) در تحقیقی نشان دادند که بین احساس تنهایی، با رضایت جنسی، رابطه منفی معنی داری وجود دارد. جاکوبسن^۵، والدرون^۶ و مور^۷ (۲۰۱۸) در تحقیقی با عنوان پیش بینی رضایت زناشویی بر اساس دلزدگی زناشویی، احساس تنهایی و عملکرد جنسی در زوجین که بر روی ۳۴۴ زوج متقاضی طلاق انجام شد نشان دادند که احساس تنهایی با رضایت زناشویی دارای همبستگی منفی و معنادار و متغیر عملکرد جنسی با رضایت زناشویی دارای همبستگی مثبت و معنادار می باشد که متغیرهای احساس تنهایی و عملکرد جنسی نقش مهمی در رضایت زناشویی زوج متقاضی طلاق دارد.

تنهایی حالتی ناراحت کننده است و زمانی به وجود می آید که بین روابط بین فردی که فرد تمایل دارد آن را داشته باشد و روابطی که او در حال حاضر دارد، فاصله وجود داشته باشد (تاف^۸ و همکاران، ۲۰۱۸).

وود (۲۰۱۴) اینگونه استدلال می کند که احساس تنهایی یک هیجان بنیادی و قوی ترین تجربه انسانی است. او باور دارد که احساس های تداعی شده با احساس تنهایی، عدم وجود روابط اجتماعی مناسب را به فرد گوشزد می کند (لی و کو^۹، ۲۰۱۷). گستردگی ماهیت احساس تنهایی، بسیاری از پژوهشگران را بر آن داشته تا علاوه بر تعریف و مفهوم سازی و ارتباط آن با سایر متغیرها و مشکلات، به مطالعه ساختار عاملی و شناسایی عوامل تشکیل دهنده آن اقدام کنند (استیکلی^{۱۰} و همکاران، ۲۰۲۰). علوم روان شناسی و

¹-Bootzin

²-Bower, GH.

³-Crocker, J.

⁴-Hall, G.

⁵- Jacobson N.S.

⁶- Waldron, H.

⁷- Moor, D.

⁸ Tough et all

⁹ Lee, Y. and Ko

¹⁰ Stickley et all